

Makale Geliş Tarihi**17.04.2025****Makale Yayın Tarihi****20.06.2025****ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN ROMAN OKUMA TERCİHLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: YENİŞEHİR ÖRNEKLEMİ****INVESTIGATION OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS' NOVEL READING PREFERENCES IN TERMS OF SOME VARIABLES: YENİŞEHİR SAMPLE****Emine Yavuz ÇETİN¹ , Bilge Berrak BOZCA²**¹Öğretmen, Yenişehir Belediyesi Bilim ve Sanat Merkezi, Türk Dili ve Edebiyatı, 0009-0002-3921-042X²Öğrenci, Yenişehir Belediyesi Bilim ve Sanat Merkezi, Türk Dili ve Edebiyatı, 0009-0000-2793-336X**Özet**

Roman, anlatmaya dayalı edebî metinlerdendir, insan ilişkilerini ya da durumlarını toplumsal olguları olay örgüsü içinde anlatır. Romanlar konu, üslup gibi ölçütlere dayalı olarak çeşitli türlere ayrılır. Araştırmamızda bu türlerden popüler ve edebî roman türleri seçilerek 9. ve 12. sınıf öğrencilerinin roman okuma alışkanlık ve tercihlerini belirlemek amaçlanmıştır. Öğrenci görüşlerini belirlemek için hazırlanan 18 soruluk anket formu ile öğrencilerin cinsiyeti, öğrenim gördükleri okul, sınıf düzeyi, kitap okuma sıklığı, okudukları roman sayısı, edinme biçimi, kitap seçme bilinci, amaçları ve okudukları roman türü ile roman tercihleri arasındaki ilişki saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın evrenini; Mersin ili, Yenişehir ilçesi ortaöğretim okullarında 9 ve 12. sınıf öğrencileri oluştururken örneklemi; 2022-2023 eğitim öğretim yılı 1. Döneminde, 5 değişik türde, 5 lisede, 9 ve 12.sınıfta okuyan toplam 266 öğrenci oluşturmuştur. Cinsiyet, okul düzeyi, okuma sıklığı, kitap seçme bilinci, öncelikli amaç ile roman okuma tercihi arasında ilişki bulunamamıştır. Popüler roman en çok Anadolu Lisesi'nde okunurken edebî roman, Sosyal Bilimler Lisesinde tercih edilmiştir. Yılda okunan kitap sayısı arttıkça okuyan kişi sayısında genel bir düşüş gözlenmiştir. Öğrenciler kitapları satın almayı daha çok tercih etmektedir. Popüler roman okuyanlarda en çok fantastik-bilim kurgu tercih edilirken edebî roman okuyanlarda toplumsal ve psikolojik türler, her ikisini de okuyanlar aşk romanları tercih edilmiştir. Edebî romanların bilgi birikimi istemesi, anlaşılmasının zor olması gibi sebeplerle daha az tercih edildiği görülmüştür. Gençlerde okuma anlama becerisinin geliştirilmesi, edebî romanlarla ilgili bilinç oluşturulması gibi yollarla bu roman türünün daha çok okunması sağlanabilir.

Anahtar kelimeler: : Popüler roman, edebî roman, 9 ve 12.sınıf, okuma alışkanlığı**Abstract:**

Novels are literary texts based on narration, they describe human relations or situations and social phenomena in a plot. Novels are divided into various types based on criteria such as subject and style. In our research, it was aimed to determine the novel reading habits and preferences of 9th and 12th grade students by selecting popular and literary novel genres from these genres. With the 18-question questionnaire form prepared to determine the opinions of

the students, it was tried to determine the gender of the students, the school they attended, the grade level, the frequency of reading books, the number of novels they read, the way of acquisition, the consciousness of choosing books, their goals and the relationship between the type of novel they read and their novel preferences. The population of the study consisted of 9th and 12th grade students in secondary schools in Yenışehir district of Mersin province, while the sample consisted of a total of 266 students studying in 9th and 12th grades in 5 high schools of 5 different types in the 1st semester of the 2022-2023 academic year. No relationship was found between gender, school level, reading frequency, book selection consciousness, primary purpose and novel reading preference. While popular novels were mostly read at Anatolian High School, literary novels were preferred at Social Sciences High School. As the number of books read per year increased, a general decrease was observed in the number of readers. Students prefer to buy books more. Among those who read popular novels, fantasy-science fiction was preferred the most, while those who read literary novels preferred social and psychological genres, and those who read both preferred romance novels. It was observed that literary novels were less preferred for reasons such as requiring knowledge and being difficult to understand. It can be ensured that this type of novel is read more by developing reading comprehension skills in young people and creating awareness about literary novels.

Key words: Popular novel, literary novel, 9th and 12th grade, reading habits

1. GİRİŞ

Türk Dil Kurumu Güncel Sözlük'te okumak; “yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek”(TDK, 2023) olarak tanımlanmaktadır. Metinler çeşitli iletilere sahiptir ve metni yazan kişi okuyucuya bu iletileri vermeye çalışmaktadır. Metnin iletilisi türüne göre de değişiklik gösterir. Metinler sanat metinleri ve bilgilendirici metinler olmak üzere iki ana başlıkta incelenir. Roman metinleri sanat metinlerindendir ve olay çevresinde gelişen anlatmaya dayalı metinler içerisinde yer almaktadır. “Roman; roman kişileri denen insanları, bunların birbirleriyle ve çevreleriyle ilişkilerini sergileyen ve başarısı büyük ölçüde diline ve üslûbuna dayanan bir edebî üründür.” (Özkılıç 1990: 135) Roman türünün ilk modern örneği 17. yy'da Miguel de Cervantes tarafından yazılan Don Kişot'tur. Bu türde yazılan eserler her dönemde ilgi görmüş; en çok okunan, en çok satılan kitaplar arasında yer almıştır. Okur tarafından rağbet gören bu kitaplar okurun fikir ve duygu dünyasında iz bırakmıştır, iz bırakmaya da devam etmektedir. Bu etkilenme her yaş ve çağda farklı olur. Romanlar özellikle gençler üzerinde oldukça iz bırakan eserlerdir. “Gençlik boyunca hızlı fizik, psikolojik, sosyal değişiklikler ortaya çıkar. Deneylerin yapıldığı, idealizm, çatışma ve belirsizliğin olduğu, kimlik duygusunun ve ayrılma ve bireyleşmenin gerçekleştirildiği dönemdir.”(TPD 2023) Bu dönemsel etkiler nedeniyle gençler okudukları romanlardan iyi ya da kötü yönden daha fazla etkilenebilmektedir. Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde giren roman türü konu, üslup, hitap ettiği kitle, ele aldığı konular, edebî akımlar gibi değişkenlere göre çeşitli türlere ayrılır. Bu araştırmada ise bu sınıflandırmalardan biri olan yazarının estetik amaç güdüp gütmemesi ölçütüne dayalı olarak sınıflandırılan “popüler roman” ve “edebî roman(edebî)” başlıkları esas alınarak gençlerin roman okuma tercihleri saptanmaya çalışılmıştır. “Yazarı açısından estetik bir gaye güdülmeksizin kaleme alınan; yazılıp yayınlanmasında başta ticari kaygı olmak üzere, sanat dışı sebepler bulunan; okurun fikrinden çok duygu ve heyecanlarını harekete geçirmeyi hedefleyen; çok sayıda okura ulaşan; kolay anlaşılıp rahat çözümlenen; okurda belli bir seviye aramayan; klişeleşmiş, basmakalıp bir yapı arz eden; birçoğu filme alınarak -okur dışında sinema ve televizyonda çok sayıda izleyiciye ulaşan vs. nitelikte romanlara ‘popüler roman’ denir.” (Sağlık, 2010: 120) Popüler roman, okuru heyecanlandırmak amacı taşıdığı için o dönemin modasına ve alışkanlıklarına hitabet eder, insanları düşündürmeye sevk etmez. Bu nedenle okuyucular -özellikle gençler- bu tür romanları okumaya ve bunlardan etkilenmeye

daha yatkındır. “Günümüz kitap piyasası incelendiğinde aşk, polisiye, bilim kurgu gibi popüler edebî türlerin büyük sayılarda basıldığı ve satıldığı görülür. Popüler edebiyat ülkemizde- Batıda olduğu gibi- her geçen gün çok daha fazla sayıda insana ulaşmaktadır.” (Uğur, 2012) “Yazarı tarafından estetik bir gaye ile yazılan; yine yazarı tarafından ciddi bir uğraş olarak kabul edilen; yayınlanması sadece ticari sebeplere dayanmayan; okuru hazır duygu ve düşünce kalıplarından sıyrıp, onu her şeyi sorgulayıcı bir konuma getiren; yine okurda belli bir seviye estetik birikim arayan; bu yüzden az sayıda okura ulaşan; kurgusu ve anlatım tekniği açısından orijinallik arz eden nitelikte romanlara da estetik roman denir.” Tanımda bahsedilen özellikler nedeniyle okurların edebî romanı tercih etmesi güçleşmektedir.

TÜİK tarafından yapılan bir araştırmaya göre (2023, Temmuz) son 12 ay içerisinde 15 yaş ve üzeri fertlerin %69,0'ının hiç kitap okumadığı, %31,0'ının ise en az bir kitap okuduğu görülmüştür. Yaş gruplarına göre kitap okuma oranlarına bakıldığında son 12 ay içerisinde okul kitapları dışında en çok kitap okuyan yaş grubu % 50,9 ile 15-24 yaş aralığı olmuştur. En çok kitap okuma oranının bu yaş grubunda olduğuna bakılarak araştırma evrenimiz bu yaş aralığındaki öğrencilerden oluşturulmuştur.

Gençlerin kitap okuma alışkanlıkları ile ilgili pek çok araştırma yapılmış ve bu konuda bilimsel yazılar, kitaplar kaleme alınmıştır. Gündoğdu ve Barata'nın 2016 yılında yaptığı çalışmada 15-29 yaşları arasındaki gençlerin kitap okuma alışkanlıkları okudukları kitap türü, kendisine ait kitaplığının bulunup bulunmadığı, okuma amaçları değerlendirilmiştir. Coşkun, Karakoç, Zorbaz'ın yayınladığı bir araştırmada farklı sosyoekonomik çevrelerde bulunan farklı liselerde yapılan anketlerden yararlanılmış ve bu anketler lise birinci sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının ne düzeyde olduğu, okumalarında en çok neye önem verdikleri, niçin okudukları ya da okumadıkları soruları etrafında şekillenmiştir Ayyıldız, Bozkurt, Canlı tarafından 2006'da yapılan araştırmada “Türkçe Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin yazın dünyasındaki tercihleri, takip ettikleri yazarlar, yayınevleri, süreli yayınlar ve bütün bunlara yönelik tutumları nasıldır?” sorusu baz alınmıştır. Muammer Hardal'ın 2017'de yaptığı araştırmada incelediği ana konu “İki farklı roman türüne ait romanları okuyan öğrencilerin okudukları romanlar hakkındaki düşünceleri nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir. Çetin, Karaata tarafından 2010'da yapılan çalışmada ise konu ile ilgili yapılan yeni araştırmaları okur ile paylaşmak ve toplumun kültür düzeyini arttırmak amacıyla genç kuşağa okumayı sevdirmek için yapılabilecekler tartışılmaktadır. Projemizin bu çalışmalardan ayrılan yanı araştırmamızın örnekleimidir. 5 farklı okul türünde sadece 9 ve 12. sınıflarda uygulanması ve bu uygulamanın roman türlerinden edebî ve popüler roman okuma tercihinin bazı değişkenlere göre değişiklik gösterip göstermediğine ilişkisel olarak incelemesi özgün yanını oluşturur. Özellikle öğrencilerin lise öğrenimine başladıkları yıl ile öğrenimin sona erdiği yıl arasındaki fark, farklı okul türlerinde öğrenim gören öğrenciler arasındaki fark, projemizin ana bulgularını meydana getirmektedir.

Araştırma Soruları:

Ana Problem:

Orta öğretime devam eden öğrencilerin roman okuma tercihleri bazı değişkenlere göre değişiklik göstermekte midir?

Alt problemler:

- Cinsiyet ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- Okul türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- 9 veya 12. sınıf olmaları ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- Kitap okuma sıklığı ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?

- Okuduğu kitap sayısı ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- Romanı edinme biçimi ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- Kitap seçme bilinci ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- Roman okumadaki öncelikli amaç ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?
- Okuduğu roman türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?

Araştırma Hipotezleri:

Ho: Orta öğretime devam eden öğrencilerin roman okuma tercihleri bazı değişkenlere göre değişiklik göstermemektedir.

H₁ : Cinsiyet ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Okul türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : 9 veya 12. sınıf olmaları ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Kitap okuma sıklığı ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Okuduğu kitap sayısı ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Romanı edinme biçimi ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Kitap seçme bilinci ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Roman okumadaki öncelikli amaç ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

H₁ : Okuduğu roman türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada betimsel ve ilişkisel tarama yönteminden faydalanılmıştır. Değişken ve değişkenler üzerinden betimsel istatistik kolaylık sunarken (Tabachnick ve Fidell, 2015); iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişki düzeyini ölçmek amacıyla ilişkisel tarama modeli araştırmacılar tarafından kullanılır (Creswell, 2014).

Veri Toplama Aracı:

Araştırma konusu ve amacını kapsayan geçerli ve güvenilir bir ölçeğe ulaşılamadığından bu konuda yapılan çalışmalarda verilerden yararlanarak bir anket hazırlanmıştır. Anketin hazırlanmasında Gündoğdu ve Barata'nın (2016) "15-29 Yaş Arası Gençlerin Kitap Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi: Elazığ İl Örneği" adlı makalesi ile Muammer Hardal'ın (2017) "Edebî Ve Popüler Roman Okuyan Öğrencilerin Okudukları Romanlar Hakkındaki Görüşleri Üzerine Bir İnceleme" makalesinden yararlanılmıştır.

Hazırlanan veri toplama aracının belirlenen evren ve örnekleme uygulanabilmesi için Yenışehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 16.12.2022 tarih ve E-84994148-604.01.01-66039274 sayılı yazı ile uygulama izni (Ek 2) alınmıştır. Araştırmamızda müdürlük mührü ve imzası bulunan anketler (Ek 1) kullanılmıştır.

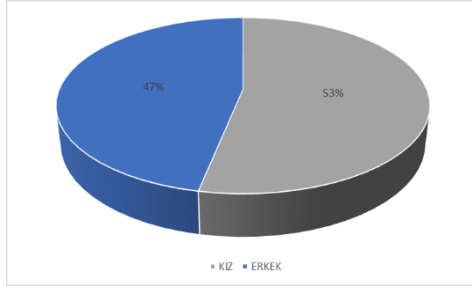
Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik yapısına ilişkin cinsiyet, okul türü, sınıf düzeyi ve evde kitaplık bulunma durumuna yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölüm ise 18 sorudan oluşmaktadır. Ankette; kitap okuma sıklığı, amacı, miktarı; popüler veya edebî roman okuma tercihleri ve sebeplerini belirlemeye yönelik sorular yöneltilmiştir.

Evren ve Örneklem:

Çalışmanın evreni, Mersin ili Merkez-Yenişehir ilçesi ortaöğretim okullarıdır. Araştırmanın örneklemini ise 5 değişik türde (Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, İmam Hatip Lisesi, Meslek Lisesi) 5 adet lisede 9 ve 12. sınıfta okuyan aktif 266 öğrenci oluşturmuştur.

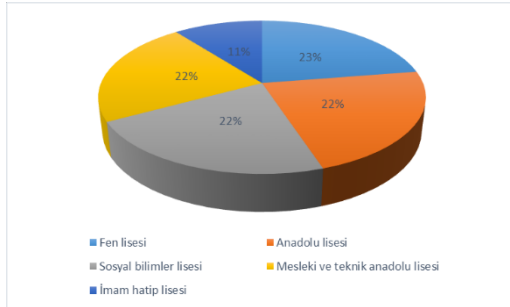
Örnekleme ait demografik yapı özelliklerine ilişkin veriler grafik halinde sunulmuştur:

Grafik 1: Cinsiyet

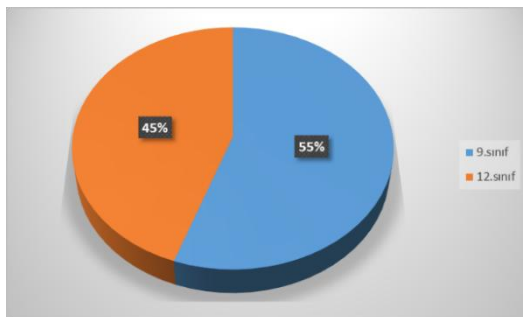
Grafik 1’de görüldüğü üzere ankete katılan öğrencilerden %53’i kız, %47’si erkektir.

Grafik 2: Okul Türü

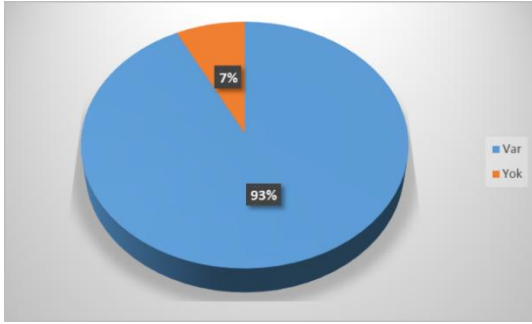
Grafik 2’de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerden %22’si Sosyal Bilimler Lisesi, %22’si Meslek Lisesi, %22’si Anadolu Lisesi, %23’ü Fen Lisesi, %11’i ise İmam Hatip Lisesinde öğrenim görmektedir.

Grafik 3: Eğitim Düzeyi

Grafik 3’te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %55’i 9. sınıf, %45’i 12. sınıf öğrencisidir.

Grafik 4: Evde Kitaplık ya da Kitap Konulabilir Bir Yerin Bulunma Durumu

Grafik 4'te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerden %93'ünün evinde kitaplık ya da kitap konulabilir bir yer bulunurken %7'sinin evinde bulunmamaktadır.

Verilerin Analizi

Anket tekniği ile elde edilen veriler SPSS 26 ve Microsoft Excel 2016 programı ile analiz edilmiş ve bilgisayar ortamına aktarılan veriler istatistiksel işlemlere tabi tutularak sınıflandırılıp nicel yönden değerlendirilmiştir. Veriler, tablolar ve grafikler halinde sunulup yorumlanmıştır.

3. BULGULAR

266 ortaöğretime devam etmekte olan öğrenciye anket uygulanmış ve anket verileri SPSS 26 ve Microsoft Excel 2016 programı ile analiz edilmiştir. Alt problemlere ait bulgular madde madde aşağıda yer verilmiştir.

1. Alt problem “Cinsiyet ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular

334

Tablo 1:

Roman Okuma Tercihinin Cinsiyete Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2- sided)	Exact Sig. (1- Point Probability)
Pearson Chi-Square	,401 ^a	2	,818	,860	
Likelihood Ratio	,401	2	,818	,860	
Fisher's Exact Test	,411			,860	
Linear-by-Linear Association	,307 ^b	1	,579	,587	,313
N of Valid Cases	266				

Tablo 1’de roman okuma tercihlerinin cinsiyet değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\chi^2 = .81$; $p > .05$).

2. Alt problem “ Okul türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 2:

Roman Okuma Tercihinin Okul Türüne Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	(2-Exact sided)	Sig. (1-Point Probability)
Pearson Chi-Square	17,513 ^a	8	,025	. ^b		
Likelihood Ratio	17,993	8	,021	. ^b		
Fisher's Exact Test	. ^b			. ^b		
Linear-by-Linear Association	5,829 ^c	1	,016	,016	,008	,001
N of Valid Cases	266					

Tablo 2’deki roman okuma tercihinin okul türü değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = .025$; $p < .05$). Roman okuma tercihinin okul türüne göre anlamlı ilişkisinin analizi çapraz tabloda verilmiştir:

Tablo 3:

Roman Okuma Tercihinin Okul Türüne Göre Crosstab(Çapraz Tablo) Analizi Sonuçları

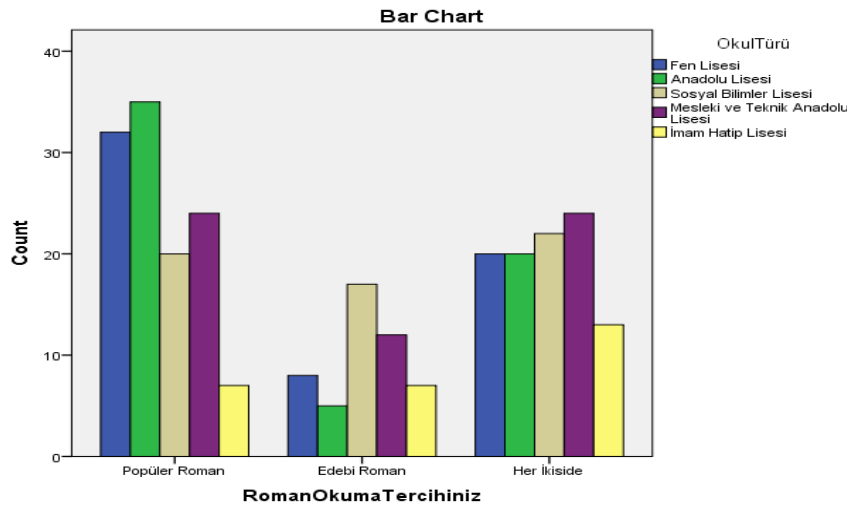
			Fen Lisesi	Anadolu Lisesi	Sosyal Bilimler Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	İmam Hatip Lisesi	Total
Roman Okuma Tercihiniz	Popüler Roman	Count	32	35	20	24	7	118
		Expected Count	26,6	26,6	26,2	26,6	12,0	118,0
		% within RomanOkumaTercihini z	27,1%	29,7%	16,9%	0,3%	5,9%	100,0%
		% within OkulTürü	53,3%	58,3%	33,9%	40,0%	25,9%	44,4%
Edebî Roman		Count	8	5	17	12	7	49
		Expected Count	11,1	11,1	10,9	11,1	5,0	49,0
		% within RomanOkumaTercihini z	16,3%	10,2%	34,7%	24,5%	14,3%	100,0%
		% within OkulTürü	13,3%	8,3%	28,8%	20,0%	25,9%	18,4%
Her İkisi de		Count	20	20	22	24	13	99
		Expected Count	22,3	22,3	22,0	22,3	10,0	99,0

		% within RomanOkumaTercihini z	20,2%	20,2%	22,2%	24,2%	13,1%	100,0%
		% within OkulTürü	33,3%	33,3%	37,3%	40,0%	48,1%	37,2%
Total	Count		60	60	59	60	27	266
	Expected Count		60,0	60,0	59,0	60,0	27,0	266,0
		% within RomanOkumaTercihini z	22,6%	22,6%	22,2%	22,6%	10,2%	100,0%
		% within OkulTürü	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3’de görüldüğü gibi Fen, Anadolu, Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde en çok popüler roman okunurken en az edebî türde roman okunmaktadır. Sosyal Bilimler Lisesinde de en çok edebî roman okunmaktadır. İmam Hatip Lisesinde edebî ve popüler roman okuma oranları eşit iken her ikisini okuma sayısı en fazladır. Popüler roman okuma oranı en fazla Anadolu Lisesi ve ondan sonra da fen lisesine aittir en az oran ise İmam Hatip Lisesindedir. Edebî roman okuma oranı en fazla Sosyal Bilimler Lisesindedir. Anadolu Lisesinde ise edebî roman okuma oranı en azdır. Her ikisini de okuma oranları birbirine çok yakın olsa da bu oran en fazla İmam Hatip Lisesine aittir.

Grafik 5:

Roman Okuma Tercihinin Okul Türüne Göre Dağılımı

Grafik 5’te görüldüğü gibi popüler romanlar en yüksek oranda Anadolu Lisesinde tercih edilmektedir. Edebî roman tercihi en yüksek okul türü ise Sosyal Bilimler Lisesidir. Her iki türü de tercih etmede en yüksek oran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine aittir.

3. Alt problem “9 veya 12. sınıf olmaları ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 4:

Roman Okuma Tercihinin Eğitim Düzeyine Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-Exact sided)	Sig. (2-Exact sided)	Sig. (1-Point Probability)
Pearson Chi-Square	2,919 ^a	2	,232	,235	
Likelihood Ratio	2,909	2	,234	,238	
Fisher's Exact Test	2,902		,235		
Linear-by-Linear Association	,378 ^b	1	,538	,585	,292
N of Valid Cases	266				

Tablo 4'teki roman okuma tercihlerinin eğitim düzeyi değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\chi^2 = .23$; $p > .05$)

4. Alt problem “Kitap okuma sıklığı ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 5:

Roman Okuma Tercihinin Okuma Sıklığına Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

337

	Value	df	Asymptotic Significance (2-Exact sided)	Sig. (2-Exact sided)	Sig. (1- sided)
Pearson Chi-Square	21,070 ^a	14	,100	. ^b	
Likelihood Ratio	21,835	14	,082	. ^b	
Fisher's Exact Test	. ^b			. ^b	
Linear-by-Linear Association	4,998	1	,025	. ^c	. ^c
N of Valid Cases	266				

Tablo 5'teki roman okuma tercihlerinin kitap okuma sıklığı değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\chi^2 = .10$; $p > .05$).

5. Alt problem “Okuduğu kitap sayısı ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 6:

Roman Okuma Tercihinin Roman Okuma Sayısına Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact sided)	Sig. (2-Exact sided)	Sig. (1-Point Probability)
Pearson Chi-Square	21,961 ^a	8	,005	. ^b		
Likelihood Ratio	21,741	8	,005	. ^b		
Fisher's Exact Test	. ^b			. ^b		
Linear-by-Linear Association	7,324 ^c	1	,007	,007	,004	,001
N of Valid Cases	266					

Tablo 6’da roman okuma tercihinin roman okuma sayısı değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = .005$; $p < .05$). Roman okuma sayısı ile roman tercihi arasında ilişki bulunmaktadır. Roman okuma tercihinin roman okuma sayısına göre anlamlı ilişkisinin analizi çapraz tabloda verilmiştir.

Tablo 7:

Roman Okuma Tercihinin Roman Okuma Sayısına Göre Crosstab(Çapraz Tablo) Analizi Sonuçları

338

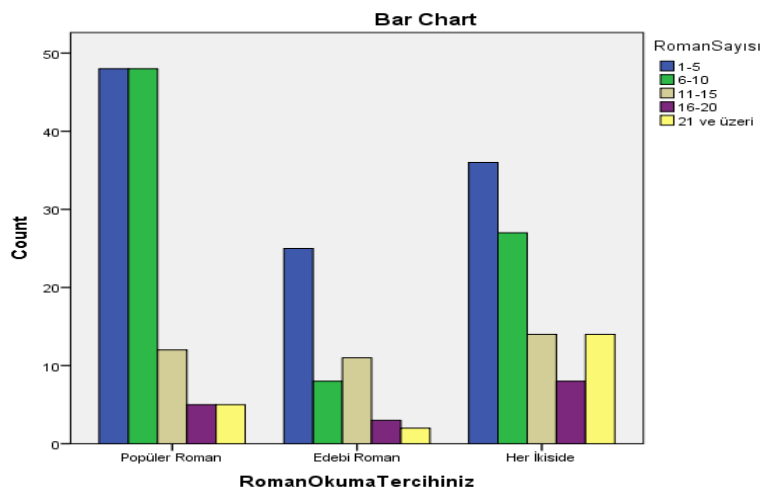
			Roman Sayısı					
			1-5	6-10	11-15	16-20	21 üzeri	ve Total
Roman Tercihiniz	OkumaPopüler Roman	Count	48	48	12	5	5	118
		Expected Count	48,4	36,8	16,4	7,1	9,3	118,0
		% within RomanOkuma Tercihiniz	40,7%	40,7%	10,2%	4,2%	4,2%	100,0%
		% within RomanSayısı	44,0%	57,8%	32,4%	31,3%	23,8%	44,4%
	Edebî Roman	Count	25	8	11	3	2	49
		Expected Count	20,1	15,3	6,8	2,9	3,9	49,0
		% within RomanOkuma Tercihiniz	51,0%	16,3%	22,4%	6,1%	4,1%	100,0%

	% RomanSayısı	within	22,9%	9,6%	29,7%	18,8%	9,5%	18,4%
Her ikisi de	Count		36	27	14	8	14	99
	Expected Count		40,6	30,9	13,8	6,0	7,8	99,0
	% RomanOkuma Tercihiniz	within	36,4%	27,3%	14,1%	8,1%	14,1%	100,0%
	% RomanSayısı	within	33,0%	32,5%	37,8%	50,0%	66,7%	37,2%
Total	Count		109	83	37	16	21	266
	Expected Count		109,0	83,0	37,0	16,0	21,0	266,0
	% RomanOkuma Tercihiniz	within	41,0%	31,2%	13,9%	6,0%	7,9%	100,0%
	% RomanSayısı	within	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 7’de görüldüğü gibi yılda 1-5 arasında roman okuyan öğrenciler daha çok edebî roman okumakta iken daha az oranda popüler roman okumaktadır. Yılda 6-11 roman okuyan öğrenciler en fazla popüler roman en az edebî roman okumaktadır. Okudukları roman sayısı yılda 11-15, 16-20, 21 ve üzeri olanlar en fazla ikisini de, en az da edebî roman okumaktadır. Yılda 1-5, 6-10 arası okuyan öğrenciler popüler romanı daha çok okumaktadır. Roman okuma sayısı arttıkça edebî roman okuma sayısı düşmektedir. Her ikisini de okuyanların sayısı genelde düşerken romanı ayda 21 ve üstü okuyanlarda artış göstermektedir.

Grafik 6:

Roman Okuma Tercihinin Roman Sayısına Göre Dağılımı

Grafik 6’da görüldüğü gibi popüler romanı en çok yılda 1-5 ve 6-10 roman okuyanlar tercih etmektedir. Edebî romanı ise yılda 1-5 kitap okuyan öğrenciler tercih etmektedir. Her iki türü de daha fazla tercih eden öğrenciler yılda 1-5 kitap okumaktadır.

6. Alt problem “Romanı edinme biçimi ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 8:

Roman Okuma Tercihinin Roman Edinme Biçimine Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance (2-Sided)	Sig. (2-Exact sided)	Sig. (1-Point Probability)
Pearson Chi-Square	26,418 ^a	14	,023	. ^b	
Likelihood Ratio	26,059	14	,025	. ^b	
Fisher's Exact Test	. ^b		. ^b		
Linear-by-Linear Association	,250 ^c	1	,617	,627	,314
N of Valid Cases	266				

Tablo 8’de roman okuma tercihinin roman edinme biçimi değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = .023$; $p < .05$). Roman okuma tercihinin roman edinme biçimine göre anlamlı ilişkisinin analizi çapraz tabloda verilmiştir.

340

Tablo 9:

Roman Okuma Tercihinin Roman Edinme Biçimine Göre Crosstab(Çapraz Tablo) Analizi Sonuçları

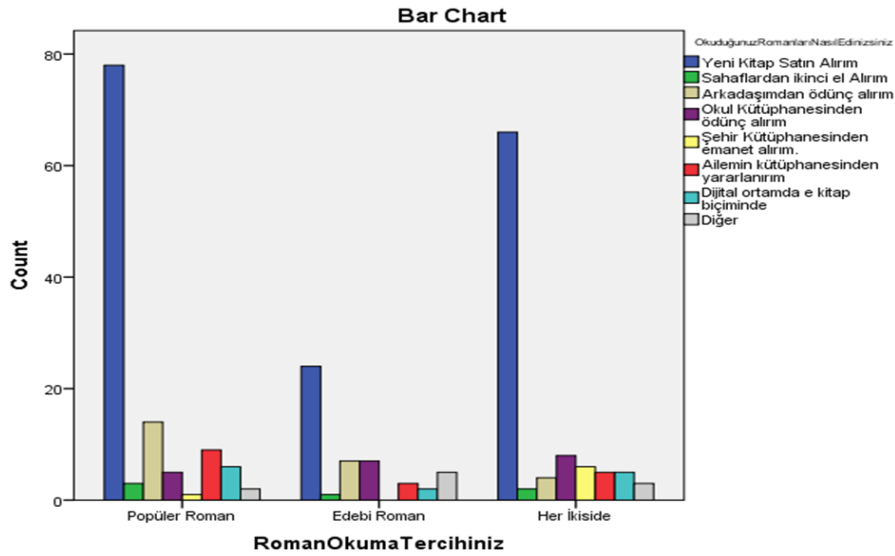
		Okuduğunuz Romanları Nasıl Edinirsiniz?								Total
		Yeni Sahafla Kitaprdan Satin ikinci Aliri el m Alirim	Arkadaşı mdan ödünç alırım	Okul Kütüphane sinden ödünç alırım	Şehir Kütüphane sinden emanet alırım.	Ailemin Kütüphane sinden yararlanı m	Dijital ortam da e kitap biçimi nde r			
Roman Popül Okuma er	Count	78	3	14	5	1	9	6	2	118
Tercihin Roma iz n	Expected Count	74,5	2,7	11,1	8,9	3,1	7,5	5,8	4,4	118,0
	% within RomanOkuma Tercihini z	66,1 %	2,5%	11,9%	4,2%	0,8%	7,6%	5,1%	1,7%	100,0 %
	% within OkuduğunuzRomanları NasılEdinizsiniz	46,4 %	50,0%	56,0%	25,0%	14,3%	52,9%	46,2%	20,0 %	44,4 %
	Count	24	1	7	7	0	3	2	5	49

	Expected Count	30,9	1,1	4,6	3,7	1,3	3,1	2,4	1,8	49,0
	%									
	Edebî RomanOkumaTercihini	49,0	2,0%	14,3%	14,3%	0,0%	6,1%	4,1%	10,2	100,0
	Roma z	%							%	%
n	Expected Count	14,3	16,7%	28,0%	35,0%	0,0%	17,6%	15,4%	50,0	18,4
	%									
	OkuduğunuzRomanları	14,3	16,7%	28,0%	35,0%	0,0%	17,6%	15,4%	50,0	18,4
	NasılEdinizsiniz	%							%	%
Her İkisi	Count	66	2	4	8	6	5	5	3	99
	Expected Count	62,5	2,2	9,3	7,4	2,6	6,3	4,8	3,7	99,0
	%									
	RomanOkumaTercihini	66,7	2,0%	4,0%	8,1%	6,1%	5,1%	5,1%	3,0%	100,0
de	Expected Count	39,3	33,3%	16,0%	40,0%	85,7%	29,4%	38,5%	30,0	37,2
	%									
	OkuduğunuzRomanları	39,3	33,3%	16,0%	40,0%	85,7%	29,4%	38,5%	30,0	37,2
	NasılEdinizsiniz	%							%	%
Total	Count	168	6	25	20	7	17	13	10	266
	Expected Count	168,06,0	25,0	20,0	7,0	17,0	13,0	10,0	266,0	
	%									
	RomanOkumaTercihini	63,2	2,3%	9,4%	7,5%	2,6%	6,4%	4,9%	3,8%	100,0
	Expected Count	100,0	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0	100,0	100,0
	%									
	OkuduğunuzRomanları	100,0	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0	100,0	100,0
	NasılEdinizsiniz	%						%	0%	%

Tablo 9’da görüldüğü gibi hem popüler hem edebî hem de her ikisini de tercih eden öğrenciler kitabı satın alarak okumayı daha çok tercih etmektedir. Popüler roman okuyan öğrenciler en az oranda şehir kütüphanesinden ödünç aldıklarını ifade etmiştir. Edebî romanı ve her iki türü de okuyan öğrenciler sahaflardan ikinci el kitap alma edinme biçimini en az oranda tercih etmektedir.

Grafik 7:

Roman Okuma Tercihinin Roman Edinme Biçimine Göre Dağılımı

Grafik 7’de görüldüğü gibi öğrenciler hem popüler roman hem edebî roman hem de her iki türü de okuyan öğrenciler yeni kitap almayı tercih etmektedir. Popüler roman okuyan öğrenciler şehir kütüphanesinden en az oranda ödünç almakta, edebî roman ve her iki roman türünü okuyan öğrenciler ise en az oranda sahafları tercih etmektedir.

7. Alt problem “Kitap seçme bilinci ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 10:

342

Roman Okuma Tercihinin Roman Okuma Bilincine Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance sided)	(2-Exact sided)	Sig.	(2-Exact sided)	Sig.	(1-
Pearson Chi-Square	25,812 ^a	16	,057	. ^b				
Likelihood Ratio	29,444	16	,021	. ^b				
Fisher's Exact Test	. ^b			. ^b				
Linear-by-Linear Association	,605	1	,437	. ^b		. ^b		
N of Valid Cases	266							

Tablo 10’da roman okuma tercihlerinin roman okuma bilinci değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\chi^2 = .057$; $p > .05$).

8. Alt problem “Roman okumadaki öncelikli amaç ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 11:

Roman Okuma Tercihinin Roman Okuma Amacına Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance sided)	(2- Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	14,433 ^a	16	,566	. ^b	
Likelihood Ratio	16,642	16	,409	. ^b	
Fisher's Exact Test	. ^b			. ^b	
Linear-by-Linear Association	,559	1	,455	. ^c	. ^c
N of Valid Cases	266				

Tablo 11’de roman okuma tercihlerinin roman okuma amacı değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\chi^2 = .56$; $p > .05$).

9. Alt problem “Okuduğu roman türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki var mıdır?” sorusuna ait bulgular:

Tablo 12:

Roman Okuma Tercihinin Okuduğu Roman Türüne Göre Ki Kare Analizi Sonuçları

	Value	df	Asymptotic Significance sided)	(2- Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	___
Pearson Chi-Square	54,041 ^a	14	,000	. ^b		
Likelihood Ratio	57,559	14	,000	. ^b		
Fisher's Exact Test	. ^b			. ^b		
Linear-by-Linear Association	4,171	1	,041	. ^b	. ^b	
N of Valid Cases	266					

Tablo 12’de roman okuma tercihinin okuduğu roman türü değişkenine bağımlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare(chi-square) testi sonucunda değişkenler arasındaki bağımlılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = .00$; $p < .05$). Roman okuma tercihinin okuduğu roman türüne göre anlamlı ilişkisinin analizi çapraz tabloda verilmiştir.

Tablo 13:
Roman Okuma Tercihinin Okuduğu Roman Türüne Göre Crosstab(Çapraz Tablo) Analizi Sonuçları

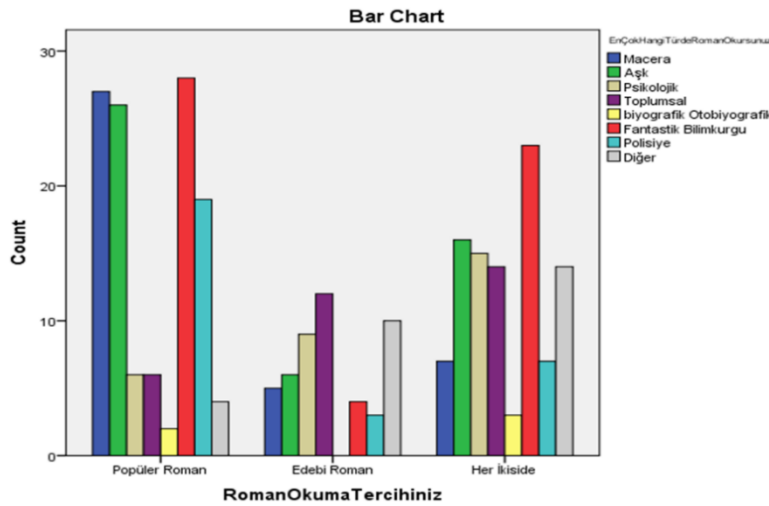
				biyografik	Fantastik						
Macera	Aşk	Psikolojik	Toplu msal	Otobiyo grafik	Bilimkur gu	Polisiye	Diğer	Total			
Roman Okuma Tercihiniz	Popüler Roman	Count	27	26	6	6	2	28	19	4	118
		Expected Count	17,3	21,3	13,3	14,2	2,2	24,4	12,9	12,4	118,0
		% within RomanOkuma Tercihiniz	22,9%	22,0%	5,1%	5,1%	1,7%	23,7%	16,1 %	3,4%	100,0 %
		% within EnÇokHangiT ürdeRomanOk ursunuz	69,2%	54,2%	20,0%	18,8%	40,0%	50,9%	65,5 %	14,3 %	44,4 %
	Edebî Roman	Count	5	6	9	12	0	4	3	10	49
		Expected Count	7,2	8,8	5,5	5,9	,9	10,1	5,3	5,2	49,0
		% within RomanOkuma Tercihiniz	10,2%	12,2%	18,4%	24,5%	0,0%	8,2%	6,1%	20,4 %	100,0 %
		% within EnÇokHangiT ürdeRomanOk ursunuz	12,8%	12,5%	30,0%	37,5%	0,0%	7,3%	10,3 %	35,7 %	18,4 %
	Her de	Count	7	16	15	14	3	23	7	14	99
		Expected Count	14,5	17,9	11,2	11,9	1,9	20,5	10,8	10,4	99,0
		% within RomanOkuma Tercihiniz	7,1%	16,2%	15,2%	14,1%	3,0%	23,2%	7,1%	14,1 %	100,0 %
		% within EnÇokHangiT ürdeRomanOk ursunuz	17,9%	33,3%	50,0%	43,8%	60,0%	41,8%	24,1%	50,0 %	37,2 %
Total		Count	39	48	30	32	5	55	29	28	266
		Expected Count	39,0	48,0	30,0	32,0	5,0	55,0	29,0	28,0	266,0

% within									
RomanOkuma	14,7%	18,0%	11,3%	12,0%	1,9%	20,7%	10,9%	10,5%	100,0%
Tercihiniz									
% within									
EnÇokHangiT	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
ürdeRomanOk	%	%	%	%	%	%	%	%	%
ursunuz									

Tablo 13'te görüldüğü gibi popüler roman okuyan öğrenciler daha çok fantastik bilim kurgu romanı tercih etmekteyken en az biyografi-otobiyografi türünü tercih etmektedir. Edebî roman okuyan öğrenciler ise en çok toplumsal romanları tercih etmekteyken en az polisiye roman okumaktadır. Her ikisini de okuyanlar fantastik bilim kurgu romanı daha çok tercih etmekteyken en az biyografi-otobiyografi türünü tercih etmektedir.

Grafik 8:

Roman Okuma Tercihinin Roman Türüne Göre Dağılımı

Grafik 8'de görüldüğü gibi popüler ve her iki türde roman okuyan öğrenciler en fazla oranda fantastik bilim kurgu türünü tercih etmektedir. Edebî roman okuyan öğrenciler ise daha çok toplumsal roman türünü tercih etmektedir. Biyografik otobiyografik roman türü ise araştırmaya katılan tüm öğrenciler tarafından en az tercih edilen tür olmuştur.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1.Sonuç ve Tartışma

- Cinsiyet ile roman okuma tercihi arasında ilişki bulunamamıştır.
- Okul türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır. Popüler romanlar en yüksek oranda Anadolu Lisesinde tercih edilmektedir. Edebî roman tercihi en yüksek okul türü ise Sosyal Bilimler Lisesidir. Her iki türü de tercih etmede en yüksek oran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine aittir. Muammer Hardal'ın 2017'de yaptığı araştırma bulgusunda ankete katılan öğrencilerin çoğunluğunun edebî roman türünü, zorunlu oldukları (öğretmenleri tarafından okumaları istendiği) için okuduğu görülmüştür. Bu

bulgu Sosyal Bilimler Lisesinde okul türüne uygun şekilde edebî romanın tercih oranının yüksek olma sebebini açıklayabilir.

- Öğrencilerin 9 veya 12. sınıf olmaları ile roman okuma tercihi arasında ilişki bulunamamıştır. Bu bulgu hipotezlerimizle uyuşmamaktadır. Henüz edebiyat öğrenmeye başlanılan ve edebî zevkin oluşmaya başladığı 9. sınıf ile edebî bilgilerin ve zevkin olduğu düşünülen 12. sınıf arasında fark olması beklenmektedir.
- Kitap okuma sıklığı ile roman okuma tercihi arasında ilişki bulunamamıştır. Bu bulgu hipotezlerimizle uyuşmamaktadır. Daha sık kitap okuyan öğrencilerle daha az okuyan öğrencilerin roman tercihlerinin farklı olması beklenmektedir.
- Okuduğu kitap sayısı ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır. Romanı yılda 1-5 arasında okuyanlar en fazla edebî roman en az popüler roman okumaktadır. Edebî romanların bilgi birikimi istemesi, anlaşılmasının zor olması gibi nedenlerle edebî roman okumak güçleşeceği için bu sayıda düşüş görülmüştür. Ayrıca okunan kitap sayısı artıkça okuyan kişi sayısının azalması da bu nedenledir.
- Romanı edinme biçimi ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır. Tüm roman okuma tercihlerinde en çok satın alma yöntemi kullanılmıştır. Ayyıldız, Bozkurt, Canlı tarafından 2006’da yapılan araştırma bulgusunda kitapları edinme yolu olarak “satın alma” tercih edilmesi araştırma bulgusunu destekler niteliktedir. Diğer değerler birbirine oldukça yakındır. Okul ve şehir kütüphanelerinden ödünç kitap alma tüm roman tercihlerinde diğerlerine göre daha az tercih edilmiştir. Bu sonucun okul ve şehir kütüphanelerinin güncel ve popüler yayınlar zenginleştirilmesi gereğini ifade ettiği düşünülmektedir.
- Kitap seçme bilinci ile roman okuma tercihi arasında ilişki bulunamamıştır.
- Roman okumadaki öncelikli amaç ile roman okuma tercihi arasında ilişki bulunamamıştır.
- Okuduğu roman türü ile roman okuma tercihi arasında ilişki vardır. Popüler roman okurlarının en çok fantastik bilim kurgu türü ile macera ve aşk türlerini tercih ettiği görülmüştür. Acer’in 2013’te yaptığı araştırma bulgusunda popüler romanların sürükleyici olmasından gençlerin kendilerini romanın dünyasında hissetmeleri seçimlerinde önemli etken olduğu saptaması araştırma bulgusunu açıklar niteliktedir. Edebî romanda en çok toplumsal türün daha sonra psikolojik romanın tercih edilmesi beklenen bir sonuçtur. Her ikisini okuyanlar başta bilimkurgu olmak üzere aşk ve psikolojik romanı seçmişlerdir.

4.2.Öneriler

- Öğrencilerin her iki roman türünü de tanıması ve bilinçli okur haline gelmesiyle edebî roman okuma oranlarının artacağı düşünülmektedir.
- Farklı, eğlenceli ve eğitici içeriklerle edebî kitap tanıtımı yapıp öğrenciler, edebî kitapları öğrenmeye ve sevdirmeye yönlendirilebilir.
- Çeşitli yarışmalarla roman okuma özellikle de edebî roman okuma sayısı artırılabilir.
- Okullarda belirli aralıklarla kitap söyleşileri düzenlenip öğrencilerin okudukları kitaplar hakkında fikir alışverişinde bulunması sağlanabilir.
- Konusu romanlardan seçilen münazaralar yapılabilir. Bu münazaralar okul içinde olabileceği gibi okullar arası da olabilir.

- Öğrencilerin okudukları romanlarla ilgili sunumlar hazırlayarak fiziksel ya da dijital ortamda sunmaları sağlanabilir.
- Edebî romanlardan yola çıkılarak yaratıcı yazma çalışmaları yapılabilir.
- Milli Eğitim Bakanlığının onayından geçen edebî romanlarla ilgili dijital yarışmalar düzenlenebilir.
- Lise öğrencilerine yönelik edebî romanla ilgili proje yarışmaları düzenlenebilir. Bu proje yarışmaları belirlenen bir süre zarfında her yıl yapılabilir.
- Öğrenciler arasında roman yazma yarışmaları düzenlenebilir.
- Okul ve şehir kütüphanelerinin zenginleştirilmesi özellikle popüler ve güncel yayınların bulundurulması ile öğrencilerin kütüphaneleri daha fazla tercih edip kullanmaları sağlanabilir.

5. KAYNAKLAR

Acer, F. (2013) Popüler roman ve gençler üzerindeki etkileri Bursa örneği. *turkish studies - international periodical for the languages, literature and history of turkish or turkic* volume 8/4 spring 2013, p. 1-23. Ankara.

Erişim Tarihi: 30.12.2023,

<https://www.acarindex.com/pdf/acarindex-c19ccebe-4670.pdf>

Ayyıldız, M., Bozkurt, Ü., Canlı, S. (2006). Okuma kültürü üzerine bir araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*, 34(169).

Erişim Tarihi: 30.12.2023

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36938/422342>

Coşkun, E., Karakoç, M.- Zorbaz, K. Z. Lise birinci sınıf öğrencilerinin okuma ilgi ve alışkanlıkları üzerine.

Erişim Tarihi: 30.12.2023

<https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/CEYLAN-%C5%9Eehnaz-ULUTA%C5%9E-%C4%B0lkay-%C3%96MERO%C4%9ELU-Esra-OKUL-%C3%96NCES%C4%B0-%C3%96%C4%9ERETMENL%C4%B0%C4%9E%C4%B0-%C3%96%C4%9ERENC%C4%B0LER%C4%B0N%C4%B0N-%C3%87OCU%C4%9EA-BAKI%C5%9E-A%C3%87ILARININ-BAZI-DE%C4%9E%C4%B0%C5%9EKENLERE-G%C3%96RE-%C4%B0NCELENMES%C4%B0.pdf>

Creswell, J. W. (2014). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*, Enhanced Pearson E-Text With Loose-Leaf Version-- Access Card Package. Pearson Education, Inc

Çetin, Y., Karaata C. (2010). Türk öğrencilerin kitap okumama sorununa çözüm önerileri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1), 202-215.

Erişim Tarihi: 30.12.2023

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4383/60167>

Gündoğdu, C. Barata, B.(2016). 15 29 yaş arası gençlerin kitap okuma alışkanlıklarının incelenmesi Elazığ il örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi* , vol.5, no.2, pp.36-42, 2016

Erişim Tarihi: 15.10.2022

<https://avesis.inonu.edu.tr/yayin/cbebfda5-b819-4d1d-b141-093c2eee66a5/15-29-yas-arasi-genclerin-kitap-okuma-aliskanliklarinin-incelenmesi-elazig-il-ornegi>

Gürbüz, H., Akın, H. (2020). Popüler roman / estetik roman kavramları ve aşk romanı. Journal of Turkology, 30(1), 1-23.

Erişim Tarihi: 12.11.2022,

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1104945>

Hardal, M.(2017). Edebî ve popüler roman okuyan öğrencilerin okudukları romanlar hakkındaki görüşleri üzerine bir inceleme. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 18, S. 33, s. 453- 469. DOI: 10.21550/sosbilder.279774

Erişim Tarihi: 15.10.2022

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosbilder/issue/30953/279774>

Örnek Anket(Kitap Okuma Alışkanlığı ile İlgili).

Erişim Tarihi: 05.11.2022

https://www.academia.edu/37699061/%C3%96RNEK_ANKET_K%C4%B0TAP_OKUMA_ALI%C5%9EKANLI%C4%9EI_%C4%B0LE_%C4%B0LG%C4%B0L%C4%B0

Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2015). Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı. Çev. Ed. M. Baloğlu, Ankara: Nobel Yayınevi.

Türk Dil Kurumu (2024). Güncel Türkçe sözlük,

Erişim Tarihi:27.10.2023,

<https://sozluk.gov.tr/>

Türkiye İstatistik Kurumu.(2023, Temmuz). Yaşam Kalitesi Modülü, 2022.

Erişim Tarihi: 05.01.2024

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yasam-Kalitesi-Modulu-2022>

Türkiye Psikiyatri Derneği(TPD) (2023). Gençlik: Değişim Ve Süreklilik

Erişim Tarihi: 30.12.2023

<https://psikiyatri.org.tr/halka-yonelik/41/genclik-degisim-ve-sureklilik>

Uğur, V. (2011, Ekim). 1980 sonrası Türkiye'de popüler roman. Prof. Dr. Mine Mengi Adına Türkoloji Sempozyumunda sunulan bildiri, Çukurova Üniversitesi, Adana.
Erişim Tarihi: 30.12.2023

https://turkoloji.cu.edu.tr/mine_mengi_sempozyum/veli_ugur_1980_sonrasi_populer_roman.pdf